

Staatscommissie tegen Discriminatie en Racisme

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

De Tweede Kamer
Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

**Staatscommissie
tegen Discriminatie
en Racisme**

Bezoekadres
Hoftoren
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Ons kenmerk
2026-01015

Bijlagen

Datum 15 januari 2026
Betreft Non-discriminatie als aandachtspunt voor komend kabinet

Geachte mevrouw Letschert,

In november schreef ik, namens de gehele Staatscommissie tegen Discriminatie en Racisme, uw voorganger de heer Buma over het belang van het thema non-discriminatie voor een nieuw te vormen kabinet. Met deze brief breng ik deze boodschap graag ook onder uw aandacht. Discriminatie en racisme zijn wijdverspreid en diep verankerd in onze samenleving. Onderzoek van de Staatscommissie tegen Discriminatie en Racisme laat onder meer zien dat iedereen direct of indirect met discriminatie en racisme te maken heeft. Als mensen zelf geen vervelende ervaringen met discriminatie of racisme hebben, hebben zij misschien een vader die gediscrimineerd wordt vanwege zijn leeftijd, of een dochter die minder verdient dan haar mannelijke collega.

De Staatscommissie is in 2022 ingesteld naar aanleiding van de toelagenaffaire, waarin discriminatie een belangrijke rol speelde. De staatscommissie heeft als opdracht meegekregen onderzoek te doen naar aard, omvang en oorzaken van discriminatie en naar beleid, wet- en regelgeving om dit tegen te gaan. Omdat we medio 2026 ons eindrapport opleveren, hebben we inmiddels een groot deel van de onderzoeken afgerond en daarmee diep inzicht in de problematiek verworven.

Discriminatie is niet alleen wijdverspreid en diep verankerd, het is ook heel schadelijk. We hebben gezien dat mensen vaak meer dan eens belanden in situaties waarin zij gediscrimineerd worden. Niet alleen op hun werk, maar ook in het openbaar vervoer, bij het zoeken naar een woning of in de gezondheidszorg. Naarmate mensen meer van zulke ervaringen hebben opgedaan, verslechtert hun gezondheid en neemt het vertrouwen in de overheid af. Discriminatie door de overheid beschadigt mensenlevens, en hersteloperaties kosten de samenleving bovendien miljarden. Dit bedreigt de weerbaarheid van de Nederlandse maatschappij.

Des te belangrijker is het, dat de overheid zelf het goede voorbeeld geeft. Helaas zijn er in de afgelopen jaren diverse voorbeelden aan het licht gekomen, waarin ook de overheid discriminerend handelt. Niet omdat ambtenaren of instanties kwaadwillend zijn, maar door onvoldoende inzicht in de manieren waarop hun handelen direct of indirect kan bijdragen aan patronen van structurele discriminatie. De door de staatscommissie ontwikkelde Discriminatietoets Publieke Dienstverlening (DPD) kan overheidsorganisaties helpen te ontdekken welke risico's er in hun organisatie zijn op het gebied van discriminatie en racisme. De Tweede Kamer heeft de

minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bij motie gevraagd deze discriminatietoets breed uit te rollen binnen de overheid.

Om discriminatie tegen te gaan, heeft de staatscommissie daarnaast gepleit voor de introductie van een Gelijkheidsplicht Publieke Sector [GPS]. Een dergelijke wet, naar Brits en Iers voorbeeld, vraagt overheidsorganisaties expliciet te maken wat zij doen om gelijkheid te bevorderen.

Er ligt kortom een belangrijke taak voor de overheid om het goede voorbeeld te geven, door zelf te stoppen met discrimineren en gelijkheid te bevorderen. Een nieuw kabinet kan hier cruciale stappen in zetten. Op die manier kan werkelijk invulling worden gegeven aan artikel 1 van onze Grondwet.

Ik herhaal dan ook het aanbod van de staatscommissie om met u in gesprek te gaan over dit maatschappelijke zo belangrijke thema, om daarin een nadere toelichting te kunnen geven op de door ons opgedane inzichten. Een reactie daarop zie ik graag tegemoet.

Hoogachtend,

Dr. Joyce Sylvester
Voorzitter Staatscommissie tegen Discriminatie en Racisme